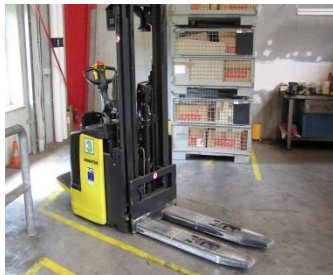

Prøvevejledning til gaffelstabler og gaffeltruck

Gældende fra 1. september 2022

Vejledningen beskriver Arbejdstilsynets krav til uddannelse og certifikatprøver for gaffelstabler og gaffeltruck jf. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1978 af 27/10/2021

Indhold

- Arbejdstilsynets krav til prøven
- Certifikatprøven; struktur, indhold, gennemførelse
- Bedømmelse
- Bilag 1 Uddannelser
- Bilag 2 Procedurer og vilkår for godkendelse som eksaminator og som censor
- Bilag 3 Bedømmelseskema

Ændringer i forhold til seneste udgave gældende fra 1. februar 2018

- Opdateret med hensyn til bekendtgørelses- og lovhenvvisninger (numre og titler)
- Bilag 1 Uddannelser er opdateret
- Bilag 2 Præcisering af kravene til eksaminatorer og censorer
- Bilag 3 Bedømmelseskema

Indholdsfortegnelse

Indhold

Forord.....	3
Lovgrundlag for certifikatkravet	4
Krav til erhvervelse af certifikat	4
Alderskrav	4
Certifikatudstedelse og certifikattyper	5
Certifikatudstedelse.....	5
Krav til certifikatprøven.....	5
Krav til kvalifikationer.....	5
Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse	7
Indstilling til prøve.....	7
Gennemførelse af certifikatprøvens teoretiske del.....	7
Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del	8
Bedømmelse.....	10
Eksempler på fejltyper	10
Vejledende bedømmelseskriterier	11
Den endelige bedømmelse	12
Ikke beståede, delvis beståede prøver og omprøver	13
Direkte prøve (prøve uden forudgående gennemførelse af uddannelse)	13
Tilsyn	14
Klagemuligheder	14
Bilag 1 Tilknyttede Uddannelser	15
Bilag 2 Procedurer og vilkår for godkendelse som eksaminator og som censor	19
Bilag 3 Bedømmelseskema.....	22
Bilag 4 Arbejdstilsynets uddannelseskra v og kvalifikationskra v	23
Bilag 5 Ændringer	226

Vejledning for gaffelstablercertifikat- og gaffeltruckcertifikatprøver

Forord

Formålet med denne vejledning er at give Arbejdstilsynets eksaminatorer og censorer, begge godkendt jf. bilag 2 af Transporterhvervets Uddannelser (TUR), den bedst mulige baggrund for at kunne udføre en kvalificeret og ensartet bedømmelse ved certifikatprøverne, hvilket er en væsentlig forudsætning for at certifikatprøverne får den ønskede kvalitet og det nødvendige niveau.

Vejledningen er udarbejdet af TUR, og har efterfølgende været i høring hos Arbejdstilsynet og er således at betragte som kravene til certifikatprøverne for henholdsvis gaffelstablercertifikat A og gaffeltruckcertifikat B.

Vejledningen vil orientere om baggrunden for certifikatprøven og vilkårene for at bestå såvel den teoretiske som den praktiske prøve. Derudover er der i vejledningen angivet regler, rammer og vilkår for certifikatprøven samt kriterierne for at blive godkendt som eksaminator og som censor.

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1978 af 27/10/2021 §22, er det Arbejdstilsynet, der fastsætter krav til uddannelse og prøve for de enkelte certifikattyper.

Uddannelsen, der fører til certifikatet og selve certifikatprøven, aflægges på erhvervsskole, AMU-Center eller andre institutioner, der er godkendt til udbud af certifikatuddannelserne.

Formålet er, at deltageren skal kunne arbejde sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt med gaffeltrucks, gaffelstablere og lignende maskiner i henhold til gældende regler. Deltageren skal kende til generelle sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold forbundet med arbejde med gaffeltrucks, gaffelstablere og lignende maskiner. Desuden skal deltageren kunne betjene almindeligt forekommende gaffeltrucktyper, herunder anvende korrekt køreteknik, stuve og stable gods korrekt samt vælge egnet løftetilbehør.

AMU-uddannelser og EUD-fag der afsluttes med certifikatprøve til gaffelstabler A og gaffeltruck B:

AMU

47593	Gaffelstabler certifikatkursus A, 5 dage
47592	Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage
47890	Direkte prøve gaffeltruckcertifikat A eller B
47641	Gaffeltruck B for erfarne førere 5 dage

EUD

10852	Gaffeltruckcertifikat B
-------	-------------------------

Ovenstående EUD fagnummer er ikke et uddannelsesspecifikt fag med tilhørende målbeskrivelse, men er et fagnummer udelukkende til dokumentation af erhvervet certifikat på grundforløb 2, således af kompetence kan påføres elevens grundforløbsbevis.

Uddannelserne er udviklet af TUR og godkendt af Børne- og Undervisningsministeriet (se bilag 1 med beskrivelser af uddannelserne).

Beskrivelserne kan også findes på: www.amukurs.dk og www.ug.dk

Lovgrundlag for certifikatkravet

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1978 af 27/10/2021 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser gælder følgende for gaffeltrucks og gaffelstablere:

(Fra bekendtgørelse nr. 1978 af 27/10/2021)

§ 7. Gaffelstablere eller lignende maskiner må kun føres af personer, der har gennemgået og bestået uddannelsen »Gaffeltruck A« (gaffelstabler) eller »Gaffeltruck B« (gaffeltruck). Det fremgår af bilag 2, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af før, der kan udstedes certifikat.

Stk. 2. Ved »gaffelstablere eller lignende maskiner« forstås maskiner med mekanisk løft af byrder på gaffler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som har støtteben under byrden.

Stk. 3. Gaffeltrucks eller lignende maskiner må kun føres af personer, der har gennemgået og bestået uddannelsen »Gaffeltruck B« (gaffeltruck). Det fremgår af bilag 2, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af før, der kan udstedes certifikat.

Stk. 4. Ved »gaffeltrucks eller lignende maskiner« forstås maskiner med mekanisk løft af byrder på gaffler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som ikke har støtteben under byrden.

Stk. 5. Der stilles ikke krav om uddannelse til løft af byrder med gaffelstablere, gaffeltrucks eller lignende maskiner:

- 1) Hvis løftehøjden med nøglekontakt eller lignende er begrænset til maksimalt 1 meter.*
- 2) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner under kørsel altid er styret af skinner eller lignende, fx sporbundne plukke-trucks og reolstablere.*
- 3) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner indgår som en del af et automatisk anlæg.*
- 4) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner tilhører et skib og føres af dets besætning.*
- 5) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner afprøves efter reparation eller ved kørsel uden byrder.*
- 6) Hvis den lodrette mast er monteret på traktor som udskifteligt udstyr, og den maksimale løftehøjde er mindre end 3,3m og den anvendes inden for jordbruget.*

Udover kravene om certifikat til forskellige typer maskiner, er der i bekendtgørelsen angivet kravene til at erhverve certifikatet:

Krav til erhvervelse af certifikat

§ 22. Direktøren for Arbejdstilsynet fastsætter omfanget af kravene til prøven for de enkelte certifikattyper.

Stk. 2. De i kapitel 2 nævnte certifikater kan kun udstedes til den, der

- 1) kan fremlægge bevis for at have aflagt en prøve, der godtgør, at personen er i besiddelse af de nødvendige teoretiske og praktiske kvalifikationer, der kræves for at føre det tekniske hjælpemiddel, der søges certifikat til, og*
- 2) er helbredsmæssigt egnet til at føre det tekniske hjælpemiddel. Dette dokumenteres enten ved kørekort eller den helbredserklæring, som gives i forbindelse med udstedelse af kørekort.*

Alderskrav

§ 23. Certifikater efter denne bekendtgørelses kapitel 2 samt §§ 10 og 11 kan kun udstedes til personer, der er fyldt 18 år.

Stk. 2. Certifikater efter bekendtgørelsen kapitel 2 kan dog erhverves af unge, som er fyldt 15 år, i det omfang erhvervelsen er et nødvendigt led i en erhvervskompetencegivende uddannelse, der er reguleret ved lov eller i henhold til lov, og hvis erhvervelsen er nødvendig for den konkrete uddannelses gennemførelse.

Certifikatuddstedelse og certifikattyper

Certifikatuddstedelse

Uddannelsesbevis udgør certifikatet.

Der findes to typer certifikater, A og B, med tilsvarende uddannelser. Prøver kan aflægges i de to hovedgrupper af gaffeltruck:

A: Gaffelstabler; mekanisk løft af byrder på gaffler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som har støtteben under byrden.

B: Gaffeltruck; mekanisk løft af byrder på gaffler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som ikke har støtteben under byrden.

Uddannelsesbevis udstedes af uddannelsesinstitutioner godkendt til arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser af Børne- og Undervisningsministeriet jf. gældende bekendtgørelse af lov om arbejdsmarkedsuddannelser og gældende bekendtgørelse af lov om erhvervsuddannelser. Det fremgår heraf, at Børne- og Undervisningsministeriet efter udtalelse fra henholdsvis Rådet for Voksen- og Efteruddannelse og Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætter nærmere regler om udformning og udstedelse af beviser.

Uddannelsen vurderes først som gennemført, når både praktisk og teoretisk prøve er gennemført og bestået.

Hvis prøven er aflagt på særlige vilkår efter dispensation fra Arbejdstilsynet, skal dispensation følge uddannelsesbevis.

Se også efterfølgende under "Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del".

Krav til certifikatprøven

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1978 af 27/10/2021, om arbejdsmiljøfaglige uddannelser fastsætter Arbejdstilsynet omfanget af kravene til certifikatprøverne (jf. § 22).

De specifikke krav til prøven er fastsat i de respektive censorvejledninger inden for de forskellige certifikattyper.

Efteruddannelsesudvalg/fagligt udvalg

Denne vejledning er udarbejdet af Transporterhervets Uddannelser (TUR), som er efteruddannelsesudvalg og fagligt udvalg for transporterhervene. Vejledningen har efterfølgende været i høring hos Arbejdstilsynet, og er således at betragte som Arbejdstilsynets krav til certifikatprøverne.

Krav til kvalifikationer.

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1978 af 27/10/2021 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser, bilag 2, er der specificeret hvilke kvalifikationer, der er nødvendige for at føre og betjene henholdsvis gaffeltrucks og gaffelstablere. Disse kvalifikationer skal dokumenteres ved certifikatprøven.

Ved prøven skal følgende kvalifikationer godtgøres:

1. kende til risici forbundet med arbejde med gaffeltrucken/gaffelstableren,
2. kende til gaffeltruckens/gaffelstablerens opbygning og sikkerhedsanordninger,
3. kende til gaffeltruckens/gaffelstablerens beregnede anvendelse, herunder anvendelsesbegrænsninger,
4. kende til korrekt køreteknik, herunder afpasning af hastighed, valg af forlæns/baglæns kørsel, kørsel i snævre rum,
5. kunne betjene gaffeltrucken/gaffelstableren sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
6. kende til forskellige stablingsteknikker i forhold til byrdens beskaffenhed,
7. kunne afsætte og optage byrden sikkerhedsmæssigt forsvarligt i reoler og blokstabler med varierende højde,
8. kunne stuve gods på lastbil og i container,
9. kunne vurdere byrdens vægt og tyngdepunktets placering, og vide om byrden ligger stabilt, inden der løftes,
10. kunne vælge egnet palle/løftetilbehør,
11. vide, hvor ofte gaffeltrucken/gaffelstableren skal efterses og vedligeholdes,
12. kunne gennemføre de eftersyn, som gaffeltruckføreren er ansvarlig for,
13. kende reglerne om personløft med gaffeltruck,
14. kunne foretage elementær brandbekæmpelse og førstehjælp, og
15. kende til den konkrete maskine, der skal anvendes, med udgangspunkt i leverandørens brugsanvisning.
16. Reglerne om arbejdsgiverens instruktionspligt.

Ovennævnte kvalifikationskravs indhold og niveau er indarbejdet i teoriprøven. Teoriprøven er udarbejdet og godkendt af TUR efter høring i Arbejdstilsynet, og for den praktiske del af prøvens vedkommende beskrevet i denne vejledning. Se afsnittet "Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del".

Uddannelsen der fører til certifikatet og selve certifikatprøven aflægges på erhvervsskoler, AMU-centre eller andre institutioner, der er godkendt til udbud af certifikatuddannelserne – jf. §§ 20 og 21 i ovennævnte bekendtgørelse.

Uddannelserne til gaffeltruckcertifikat og gaffelstablercertifikat er udviklet af TUR og godkendt af Undervisningsministeriet (se bilag 1 med beskrivelser af uddannelserne).

Beskrivelserne kan også findes på: www.amukurs.dk og www.ug.dk

Censoratets sammensætning og andre generelle bestemmelser om certifikatprøven

Certifikatprøven gennemføres efter de generelle principper for prøver og eksaminer i det offentlige uddannelsessystem, som det f.eks. er fastsat i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser; BEK nr. 41 af 16/01/2014 og i Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse; BEK nr. 262 af 20/03/2007.

Dog finder § 25 stk. 2 nr. 4) i BEK nr. 41 af 16/01/2014 om gentagen censur ikke anvendelse. Desuden finder § 9-10 i BEK 262 af 20/03/2007 anvendelse, således at bedømmelsen "Godkendt/Ikke godkendt" finder anvendelse.

Denne prøvevejledning indeholder enkelte afvigelser fra de nævnte bekendtgørelser f.eks. at 2. omprøve er en rettighed for deltageren.

Certifikatprøven bedømmes af en eksaminator (en gennemgående faglærer) og af en censor, begge godkendt af TUR på vegne af Arbejdstilsynet.

Uddannelsesinstitutionen er ansvarlig for, at eksaminator har de nødvendige faglige kvalifikationer og er godkendt til at kunne foretage bedømmelsen i henhold til denne censorvejledning.

Censoren er en person med relevant erhvervs erfaring – herunder gaffeltruckførercertifikat - enten fra erhvervslivet eller fra en uddannelsesinstitution. Censoren udpeges af uddannelsesinstitutionen og godkendes af TUR.

Uddannelsesinstitutionen er ansvarlig for, at censor har de nødvendige faglige kvalifikationer og er godkendt til at kunne foretage bedømmelsen i henhold til denne censorvejledning.

Regler og procedurer vedrørende godkendelse og opretholdelse af godkendelse fremgår af bilag 2.

En censor kan ikke bedømme certifikatprøver på en uddannelsesinstitution, hvor vedkommende er ansat, medmindre ansættelsen kun omfatter censorvirksomhed ved f.eks. gaffeltruck- og kranprøver.

En censor og en eksaminator kan ikke bedømme certifikatprøver, hvor der kan opstå mistanke eller tvivl om inhabilitet; som for eksempel bedømmelse af vedkommendes familie, venner, bekendte, kolleger, medarbejdere eller andre personer med personlig relation til censor/eksaminator.

Hvis censor og eksaminator er uenige om hvorvidt deltagerens (eksaminandens) præstation skal bedømmes til "Bestået" eller "Ikke bestået", er censors bedømmelse afgørende (som i § 14 stk. 3 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK 262 af 20/03/2007, UVM).

Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse

Certifikatprøven opdeles i to dele:

1. Teoretisk del
2. Praktisk del

De to prøvedele er to af hinanden uafhængige prøver, som begge skal bestås – i vilkårlig rækkefølge inden for 6 måneder - for at der kan udstedes et certifikat. En deltager, der dumper første del, har derfor ret til at gå til prøve i anden del.

Certifikatprøven aflægges normalt på kursets sidste dag.

Indstilling til prøve

Kun deltagere/elever, der efter eksaminatorens vurdering har gennemført uddannelsen med tilfredsstillende resultat, indstilles til certifikatprøven. Eksaminator er en gennemgående lærer i undervisningen.

Gennemførelse af certifikatprøvens teoretiske del

Den teoretiske del af prøven gennemføres ved at deltageren besvarer en række spørgsmål i en elektronisk prøve udviklet og vedligeholdt af TUR (TUR Multitest) samt godkendt af Arbejdstilsynet. Hvis det i helt særlige tilfælde viser sig umuligt for en deltager at bestå teoriprøven via TUR Multitest (flere prøveforsøg), hvor eksaminator er sikker på, at deltageren har tilstrækkelige

kvalifikationer, kan uddannelsesinstitutionen ansøge om, at teoriprøven aflægges mundtligt overfor eksaminator og censor. Ansøgningen sendes til TUR.

TUR kan, efter aftale med Arbejdstilsynet, derefter give adgang til mundtlig teoriprøve.

Prøven løses selvstændigt uden brug af hjælpemidler og notater (lommeregner, blyant og papir er tilladt).

Deltagernes gennemførelse af den teoretiske prøve overværes af en tilsynsførende. Den tilsynsførende skal være en person, der ikke har fungeret som underviser for deltagerne.

Den teoretiske prøve til certifikat A omfatter 15 spørgsmål, hvortil der maksimalt må anvendes 30 minutter til den enkelte deltagers besvarelse.

Den teoretiske prøve til certifikat B omfatter 20 spørgsmål, hvortil der maksimalt må anvendes 45 minutter til den enkelte deltagers besvarelse.

For at bestå den teoretiske del af prøven til gaffeltruckførercertifikat A (gaffelstabler) må der maksimalt være i alt 3 fejl, heraf maksimalt 1 fejl i spørgsmål hvori der indgår aflæsning af lastdiagrammer.

For at bestå den teoretiske del af prøven til gaffeltruckførercertifikat B (gaffeltruck) må der maksimalt være i alt 4 fejl, heraf maksimalt 1 fejl i spørgsmål hvori der indgår aflæsning af lastdiagrammer.

Der må kun anvendes prøver udarbejdet af TUR og godkendt af Arbejdstilsynet.

Hvis uddannelsesinstitutionen på baggrund af en individuel vurdering har ydet særlig hjælp/pædagogisk støtte til en deltager under uddannelsen, og hvis uddannelsesinstitutionen har vurderet, at der er behov for særlig hjælp/pædagogisk støtte i forbindelse med prøven, kan eksaminator give tilladelse til, at der for eksempel anvendes tolk, hjælp til oplæsning af spørgsmål eller betjening af pc i forbindelse med prøveafleggelsen.

Efter aftale med Arbejdstilsynet, er der mulighed for gruppeeksamen med tolk for mindre gruppe, forstået på den måde, at alle deltagere får samme prøvespørgsmål i deres individuelle prøve, således at tolken oversætter samtidigt for alle. Denne prøveafviklingsform skal uddannelsesinstitutionen ansøge TUR om tilladelse til at anvende i hvert enkelt tilfælde.

Alle omkostninger til tolkehjælp eller supplerende hjælp/støtte afholdes af deltageren medmindre andet er aftalt med uddannelsesinstitutionen. Der skal anvendes autoriserede eller anerkendte/godkendte tolke/translatører (f.eks. en tolk som en kommune eller et jobcenter anvender og anviser).

Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del

Den praktiske del af certifikatprøven foregår i øvelsesområdet ved, at deltagerne udfører en række arbejdsopgaver.

TUR kan, efter konkret aftale med Arbejdstilsynet, give dispensation i forhold til prøven vedrørende hvilke typer maskiner der anvendes ved prøveafleggelsen. Der kan ansøges om dispensation i tilfælde, hvor deltageren på grund af fysiske begrænsninger ikke er i stand til at føre og betjene almindelig forekommende maskiner på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

Såfremt der gives dispensation til at aflægge prøve på en bestemt maskine eller maskintype, skal det påføres på vedkommendes certifikat (eller ved et supplement til certifikatet/uddannelsesbeviset), at certifikatet kun gælder til pågældende maskine eller maskintype. Dette gælder også, hvis der kræves særligt eftermonteret hjælpeudstyr på maskinen, for at deltageren kan betjene denne.

Arbejdsopgaverne til prøven

Censor skal, før prøvens begyndelse, have godkendt arbejdsopgavernes egnethed som vurderingsgrundlag for Arbejdstilsynets krav.

Arbejdsopgaverne til prøven skal være typiske arbejdsopgaver for en gaffeltruck med en sværhedsgrad, som står i rimeligt forhold til uddannelsens varighed, og som samtidig gør det muligt at bedømme deltagernes færdigheder i forhold til beståelseskravene jf. kvalifikationskravene i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1978 af 27/10/2021, om arbejdsmiljøfaglige uddannelser med senere ændringer.

Typiske arbejdsopgaver¹:

1. Godshåndtering; optagning og afsætning af forskelligt gods (stykgoods, pallegods, langgoods) i forskellige højder (op til mindst 3000 mm), i forskellige reoltyper; stabling af gods.
2. Lastning og losning; lastning og losning af gods i container og på lastbillad.
3. Manøvrering; i snævre rum, smalle gange, økonomivending, ramper og pladser.

Der skal til prøven være samme type udstyr til rådighed, som krævet i forbindelse med uddannelsen, således at arbejdsopgaverne til prøven kan tilrettelægges i overensstemmelse med de ovenfor nævnte typiske arbejdsopgaver.

Til prøven må der maksimalt være 7 gaffeltrucks/gaffelstablere kørende samtidigt (pr. censorat). Der må dog aldrig være flere gaffeltrucks/gaffelstablere kørende samtidigt, end at censoratet kontinuerligt kan overskue hele området, alle deltagere og alle øvelser.

Prøvespørgsmålene til den praktiske del af certifikatprøven bør afspejle, at der i uddannelsesforløbet har været arbejdet med ovennævnte typiske arbejdsopgaver.

Den enkelte deltagers praktiske prøve behøver ikke nødvendigvis omfatte samtlige arbejdsopgaver nævnt ovenfor, men er i stedet tilfældigt valgte (lodtrækning) arbejdsopgaver, som gør det muligt at bedømme deltagernes færdigheder.

Arbejdstilsynet har fastsat, at der skal foregå en reel lodtrækning om opgaver til praktisk prøve. Denne vejledning forudsætter derfor, at der som minimum udarbejdes 3 opgave inden for hver af de 3 prøve kategorier (gaffelstabler, elektrisk drevet GT og forbrændingsmotor drevet GT)

Til prøven på gaffeltruck certifikat B kan der i stedet udarbejdes 1 opgave pr. maskine, hvis der som minimum anvendes 9 maskiner til prøven. Inden for hver af de 3 prøve kategorier (gaffelstabler, elektrisk drevet GT og forbrændingsmotor drevet GT) skal der være mindst 2 maskiner i lodtrækningen.

¹De nævnte opgaver vedrører certifikat B. I forbindelse med praktiske prøver til certifikat A tilpasses arbejdsopgaverne i forhold til maskinerne. For eksempel skal der ikke indgå rampekørsel med gaffelstablere.

Andre lodtrækningsvarianter, ud fra ovenstående princip, med minimum 2 lodtrækninger i hver kategori og minimum 9 lodtrækningselementer, kan anvendes.

TUR kan, efter aftale med Arbejdstilsynet, give tilladelse til andre relevante lodtrækningsmodeller.

Fordeling af opgaver sker ved individuel lodtrækning. Der må ikke foretages praktiske øvelser efter deltagerne er bekendt med deres lodtrækning. Foretages lodtrækningen dagen før praktisk prøve, må resultatet ikke meddeles prøvedeltagerne før prøve dagen.

Det bemærkes, at en praksis med at censor vælger dagens opgaver til deltager, ikke er inden for rammerne af princippet om lodtrækning, foretaget af deltageren. Censor har indflydelse på udformningen af de opgaver, der indgår i lodtrækningen (godkendelse).

Arbejdsopgaverne bedømmes af censoratet, og der observeres på alle deltagere.

Eksaminator og censor kan til enhver tid afbryde en prøve, hvis en prøvedeltager udfører sine arbejdsopgaver til fare og ulempe for andre og sig selv (skal stoppes), eller har begået så alvorlige fejl, at certifikatprøven for dennes vedkommende må anses for værende ikke bestået.

Til gaffeltruckførercertifikat A har den praktiske prøve en samlede varighed for den enkelte deltager på 45 minutter, svarende til 15 minutters kørsel pr. opgave.

Til gaffeltruckførercertifikat B har den praktiske prøve en samlede varighed for den enkelte deltager på 60 minutter, svarende til 20 minutters kørsel pr. opgave.

Gaffelstablercertifikat A

Hver enkelt deltager skal som minimum udføre de lodtrukne opgaver for tre forskellige typer gaffelstablere med forskellig opbygning og udstyr.

Gaffeltruckførercertifikat B

Hver enkelt deltager skal som minimum udføre de lodtrukne opgaver for: En gaffelstaber, en el-drevet 3-hjulet gaffeltruck eller en el-drevet 4-hjulet gaffeltruck, og en gas-/dieseldreven gaffeltruck.

I stedet for den el-drevne 3-hjulede gaffeltruck / den el-drevne 4-hjulede gaffeltruck, kan der anvendes en rækketruck.

Bedømmelse

Eksempler på fejltyper

For at opnå den størst mulige ensartethed i den landsdækkende bedømmelse af certifikatprøvens praktiske del, er der nedenfor nævnt en række typiske fejlmuligheder, som udgangspunkt for bedømmelsen af den enkelte deltagers præstationer.

Fejltyperne er inddelt i to grupper:

Type 1 fejl

Påkørsel:

Enhver form for påkørsel der påfører – eller risikerer at påføre – skader på personer, gods eller materiel.

Nedrivning:	Enhver form for nedrivning eller tab af gods der medfører – eller risikerer at medføre – skader på personer, gods eller materiel.
Skæv stabling:	Enhver form for skæv stabling af gods, hvor der er fare for, at godset vælter eller medfører andre risici.
Rampekørsel:	Forkert rampekørsel med gods.
Uforsvarlig kørsel:	Uforsvarlig tilsidesættelse af stabilitets- og sikkerhedsfaktorer f.eks. for høj hastighed, højt løftede gaffler eller andre situationer, hvor censoratet skønner, at der er fare for uheld eller ulykker.

Type 2 fejl

Manglende orientering:	Hvor deltageren tydeligvis ikke orienterer sig i forhold til kørselsretningen og andre situationer, hvor deltageren er uopmærksom.
Manglende signalgivning:	Hvor deltageren ikke følger eventuelle lokale påbud om signalgivning eller andre situationer hvor signalgivning er hensigtsmæssig i forhold til at afværge farlige situationer.
Rampekørsel:	Forkert rampekørsel uden gods.
Brug af gaffeltrucken	Deltageren udviser ikke tilstrækkelig rutinemæssig kørsel samt optag og afsætning af gods.
Usikker betjening:	Usikker og uhensigtsmæssig betjening af gaffeltrucken og gaffeltruckens funktioner.
Placering af gods:	Hvis godset placeres på en usikker og uhensigtsmæssig måde i reoler, containere og på lad. For eksempel hvis godset ikke står tæt sammen på ladet, står for tæt sammen i reolen, læsses/aflæsses i forkert rækkefølge.
Mast og gaffler:	Hvis gafflerne ikke er vandrette ved optag og afsæt af gods. Hvis tilt ikke anvendes hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med praksis. Hvis der ikke køres med korrekt gaffelhøjde med og uden gods.
Parkering:	Gaffler ikke nede, parkeringsbremse ej aktiveret, retningsvælger ikke i neutral, uhensigtsmæssig placering af truck, sideskift ej i neutral stilling og styrehjulsorientering.

Vejledende bedømmelseskriterier

Type 1 fejl: Prøven kan ikke godkendes.

Type 2 fejl: Prøven kan ikke godkendes, hvis der er noteret flere end fire fejl. Prøven kan heller ikke godkendes, hvis samme fejl er noteret flere end 3 gange.

Ovennævnte fejltyper og bedømmelseskriterier er vejledende.

Det er vigtigt, at bedømmelsen af den enkelte deltager sker på baggrund af en helhedsvurdering af deltagerens præstationer ved prøven.

Helhedsvurderingen af deltagerens præstationer ved prøven tager udgangspunkt i tre hovedområder:

1. Sikkerhed i arbejdet
2. Godsbehandling og godsplacering
3. Maskinbetjening og manøvrering

I forbindelse med vurderingen har sikkerheden højeste prioritet – det betyder at hvis deltageren laver alvorlige fejl af sikkerhedsmæssig betydning (type 1 fejl eller lign.), kan vedkommende ikke bestå prøven.

Arbejdsopgaverne udføres i et passende tempo, som skal afspejle, at der køres sikkerhedsmæssigt forsvarligt og med en sikkerhed og rutine, som viser, at deltageren har opnået de nødvendige færdigheder i betjening af gaffeltrucks i henhold til Arbejdstilsynets krav. Det er i den forbindelse vigtigt at fastslå, at kravene for at bestå prøven ikke skal sættes urealistisk højt. Uddannelsernes normerede varighed er afstemt således, at langt de fleste af deltagerne normalt vil kunne nå uddannelsens mål inden for den fastlagte tid.

Den endelige bedømmelse

1. Såvel den teoretiske som den praktiske prøve skal bestås.
2. For at bestå den teoretiske del af prøven til gaffeltruckførercertifikat B må der maksimalt være i alt 4 fejl, heraf maksimalt 1 fejl i spørgsmål hvori der indgår aflæsning af lastdiagrammer. Tilsvarende maksimalt 3/1 fejl for gaffeltruckførercertifikat A.
3. For at bestå den praktiske del skal ovennævnte bedømmelseskriterier være opfyldt.

Der benyttes kun:

- Bestået (B)
- Ikke Bestået (IB)

Før endelig samlet bedømmelse af den praktiske prøve afgives skal censoratet foretage votering, idet der her skal anlægges en helhedsvurdering.

Hvis censor og eksaminator er uenige om hvorvidt deltagerens (eksaminandens) præstation skal bedømmes til "Bestået" eller "Ikke bestået", er censors bedømmelse afgørende (som i § 14 stk. 3 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK 262 af 20/03/2007, UVM).

Hvis en deltager ikke består den praktiske prøve, skal censoratet over for vedkommende gøre rede for, hvad der ligger til grund for bedømmelsen. Såfremt deltageren ønsker det, skal redegørelsen afgives skriftligt.

Gaffeltruckførercertifikatet udstedes, når såvel den teoretiske som den praktiske prøve er godkendt.

Se også oven for under "Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse".

Ikke beståede, delvis beståede prøver og omprøver

Hvis en deltager kun består enten den teoretiske eller den praktiske prøve, gælder denne i 6 måneder og kan derfor "genbruges" ved en ny prøveafleggelse inden for dette tidsrum. Uddannelsesinstitutionen udsteder dokumentation for den beståede del.

Uddannelsesinstitutionen (eksaminatoren) vurderer i hvert enkelt tilfælde – i samråd med deltageren - om der er behov for supplerende undervisning og i givet fald, hvor meget undervisning der er behov for, hvis deltageren kun har bestået den teoretiske eller den praktiske prøve.

Hvis en deltager ikke består enten den teoretiske prøve eller den praktiske prøve, kan vedkommende tidligst komme til omprøve dagen efter den ordinære prøve. Hvis deltageren heller ikke består omprøven, kan vedkommende tidligst komme til omprøve igen efter 5 hverdage. Hvis deltageren heller ikke består 2. omprøve, skal vedkommende gennemføre et helt nyt uddannelsesforløb.

Hvis en deltager hverken består den teoretiske eller den praktiske prøve, skal vedkommende gennemføre et helt nyt uddannelsesforløb, f.eks. 47641 Gaffeltruck B for erfarne førere, eller et nyt 47592 Gaffeltruck B.

Direkte prøve (prøve uden forudgående gennemførelse af uddannelse)

Der gives normalt ikke adgang til direkte prøve uden forudgående uddannelse.

I tilfælde hvor en person kan dokumentere erfaring som gaffeltruckfører fra et land, hvor der ikke kræves certifikat/uddannelse, og det antages, at personen har de nødvendige kvalifikationer, har personen mulighed for at få foretaget en individuel kompetencevurdering i henhold til Børne – og Undervisningsministeriets regler herfor. Herefter kan uddannelsesinstitutionen vurdere, om der er baggrund for at søge Arbejdstilsynet om tilladelse til deltagelse i en direkte prøve.

Arbejdstilsynet kan tillige indstille at personer, der i forbindelse med anerkendelse af vedkommendes kvalifikationer fra andre lande, skal have foretaget en individuel kompetencevurdering med henblik på en eventuel deltagelse i en direkte prøve.

En individuel kompetencevurdering omhandler de teoretiske og praktiske kvalifikationer, der er nødvendige for, at personen kan indstilles til certifikatprøven. Kompetencevurderingen foretages på en uddannelsesinstitution som er godkendt hertil i henhold til Undervisningsministeriets regler.

Alle omkostninger vedrørende kvalifikationsvurderingen og en eventuel direkte prøve afholdes af deltageren medmindre andet er aftalt med uddannelsesinstitutionen

Direkte prøve kan ikke finde anvendelse for deltagere, der i samme prøveforløb er dumpet i både teoretisk og praktisk prøve.

Tilsyn

TUR/AT skal gives mulighed for at føre tilsyn med, at certifikatprøverne sker efter denne vejlednings bestemmelser. Afgørelser træffes af TUR efter samråd med Arbejdstilsynet.

Klagemuligheder

Deltagere

Uddannelsesinstitutionen behandler eventuelle klager fra deltagere som angivet i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser – BEK 41 af 16/01/2014.

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af deltageren til uddannelsesinstitutionen. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort.

Klagen kan vedrøre:

1. eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav,
2. prøveforløbet eller
3. bedømmelsen

Uddannelsesinstitutionen forelægger straks klagen for bedømmerne, der inden for 2 uger afgiver udtalelse. Klageren skal have lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af 1 uge. Uddannelsesinstitutionen afgør klagen efter samråd med TUR og Arbejdstilsynet.

Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet, og meddeles klageren hurtigst muligt.

Censoratet

Censoratet skal påse, at prøverne er i overensstemmelse med anvisningerne i denne vejledning samt øvrige relevante regler som for eksempel Arbejds miljøregler. Censoratet skal desuden påse, at deltagerne får en ensartet og retfærdig bedømmelse af deres præstationer.

Finder censor eller eksaminator, at prøven ikke er forløbet efter reglerne, skal der indgives klage til uddannelsesinstitutionen med kopi til TUR. Uddannelsesinstitutionen afgiver eventuelle bemærkninger til TUR.

Klager afgøres af TUR efter samråd med Arbejdstilsynet.

Bilag 1

Tilknyttede uddannelser

Nummer: 47593
Titel: Gaffelstabler certifikatkursus A, 5 dage
Kort titel: Gaffelstabler A
Varighed: 5,0 dage.
Godkendelsesperiode: 24-04-2013 og fremefter

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelserne

Deltageren kan efter endt uddannelse føre og betjene minimum fire forskellige typer selvkørende gaffelstablere med forskellig opbygning og udstyr efter gældende sikkerhedsbestemmelser ved transport af varierede godstyper i reolgange, snævre rum og lagerhaller i overensstemmelse med færdselslovens krav.

Deltageren kan:

- Foretage korrekt stuvning, optagning og afsætning af forskelligt gods i forskellige højder i forskellige reoltyper i container og på lad, samt udføre blokstabling – herunder vælge egnet løfteudstyr og lastbærer.
- Udføre de eftersyn, som gaffelstablerføreren er ansvarlig for, og har ligeledes viden om, hvor ofte gaffelstablere skal efterses og vedligeholdes.
- Anvende leverandørens brugsanvisning i det daglige arbejde med gaffelstabler i forhold til at opnå kendskab til den/de konkrete maskine(r), der anvendes.
- Anvende sin viden om risici forbundet med at arbejde med gaffelstablere, herunder gaffelstablernes opbygning og sikkerhedsanordninger samt den beregnede anvendelse og anvendelsesbegrænsninger af de forskellige maskintyper.
- Aflæse forskellige typer belastningsdiagrammer på en sikker og forsvarlig måde, herunder vurderer byrdens vægt og tyngdepunktets placering samt vide om byrden ligger stabilt, inden der løftes.
- Arbejde aktivt med eget arbejdsmiljø/ergonomi, elementær brandbekæmpelse og førstehjælp i forbindelse med at føre og betjene gaffelstablere.

Nummer: 47592
Titel: Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage
Kort titel: GT B 7 dage
Varighed: 7,0 dage.
Godkendelsesperiode: 24-04-2013 og fremefter

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelserne

Deltageren kan efter gennemført uddannelse føre og betjene forskellige typer gaffeltrucks (eldrevne og gas-/dieseldrevne), og en selvkørende gaffelstabler, med forskellig opbygning og udstyr efter gældende sikkerhedsbestemmelser ved transport af varierede godstyper, på ramper, i reolgange, snævre rum og lagerhaller i overensstemmelse med færdselslovens krav.

Deltageren kan:

- Foretage korrekt stuvning, optagning og afsætning af forskelligt gods i forskellige højder i forskellige reoltyper i container og på lad, samt udføre blokstabling – herunder vælge egnet løfteudstyr og lastbærer.

- Udføre de eftersyn, som gaffeltruckføreren er ansvarlig for, og har viden om hvor ofte gaffeltrucken skal efterses og vedligeholdes.
- Anvende leverandørens brugsanvisning i det daglige arbejde med gaffeltruck i forhold til at opnå det nødvendige kendskab til den/de konkrete maskine(r), der anvendes.
- Anvende sin viden om risici forbundet med at arbejde med gaffeltrucks og gaffelstablere, herunder gaffeltruckens/gaffelstablerens opbygning og sikkerhedsanordninger samt den beregnede anvendelse og anvendelsesbegrænsninger af de forskellige trucktyper.
- Aflæse forskellige typer belastningsdiagrammer på en sikker og forsvarlig måde, herunder vurdere byrdens vægt og tyngdepunktets placering samt vide om byrden ligger stabilt, inden der løftes.
- Arbejde aktivt med eget arbejdsmiljø/ergonomi, elementær brandbekæmpelse og førstehjælp i forbindelse med at føre og betjene gaffeltrucks og gaffelstablere.

Nummer: 47641
Titel: Gaffeltruck B for erfarne førere
Kort titel: GT B 5 dage
Varighed: 5,0 dage.
Godkendelsesperiode: 24-04-2013 og fremefter

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelserne

Den handlingsorienterede målbeskrivelse er identisk med 47592 Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage.

Målgruppe:

Uddannelsen er for deltagere, som enten har et gaffeltruckførercertifikat kategori A, eller har gennemført - men ikke bestået - certifikatprøven til gaffeltruckførercertifikat kategori B. eller for deltagere, der har certifikat til teleskoplæsser. Deltagerne skal desuden være fyldt 18 år og kunne fremvise enten et gyldigt kørekort eller en tilfredsstillende lægeattest (Sundhedsstyrelsens blanket til helbredsmæssige oplysninger ved udstedelse af kørekort).

Nummer: 47890
Titel: Direkte prøve gaffeltruckcertifikat A eller B
Kort titel: Prøve GT, A/B
Varighed: 1,0 dage.
Godkendelsesperiode: 22-01-2014 og fremefter

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelserne

Deltagere som umiddelbart før har gennemført den krævede uddannelse, men ikke bestået certifikatprøven - i enten Gaffelstabler certifikatkursus A eller Gaffeltruck certifikatkursus B - kan gå til direkte prøve. Endvidere kan deltagere, som har en særlig dispensation fra Arbejdstilsynet, uden forudgående undervisning gå til prøve med henblik på erhvervelse af et af de nævnte certifikater.

Målgruppe:

Deltageren skal være fyldt 18 år og kunne fremvise enten et gyldigt kørekort eller en tilfredsstillende lægeattest (Sundhedsstyrelsens blanket til helbredsmæssige oplysninger ved udstedelse af kørekort). Deltageren skal have gennemført, men ikke bestået, certifikatprøven i enten Gaffelstabler certifikatkursus A, eller Gaffeltruck certifikatkursus B, eller særlig dispensation fra Arbejdstilsynet.

Nedenstående AMU-uddannelse er beregnet som ekstraundervisning til deltagere, som ikke har tilstrækkeligt med erfaring i at føre maskiner eller tilsvarende og som derfor har brug for forberedende undervisning inden selve certifikatundervisningen til enten 47593 Gaffelstabler certifikatkursus A, 5 dage eller 47592 Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage

Nummer: 43393

Titel: Manøvrering gaffeltruck, stabler og færdselslære.

Kort titel: Manøvrering GT.

Varighed: 3,0 dage.

Godkendelsesperiode: 01-01-2004 og fremefter

Status (EUU): GOD

Status (UVM): GOD

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelserne

Deltageren kan efter endt uddannelse:

- Føre og betjene minimum to forskellige gaffeltrucks og en selvkørende gaffelstabler med forskellig opbygning og udstyr.
- Overholde gældende sikkerhedsbestemmelser, i overensstemmelse med Færdselslovens krav, ved transport af varierende godstyper.
- Korrekt optage og afsætte forskelligt gods i op til en meters højde i forskellige reoltyper, samt udføre simpel blokstabling.

Deltageren er blevet introduceret til løftediagrammer, og har kendskab til Færdselslovens krav om kørsel med gaffeltruck.

Uddannelsen giver intet certifikat, og giver ikke ret til at føre gaffeltruck eller gaffelstabler, hvor der kræves certifikat.

Uddannelsen tilrettelægges med 33% teori og 67% praktisk øvelseskørsel fordelt på ovenstående mål.

Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis

Uddannelsesbevis udstedes af uddannelsesstedet til de deltagere, som efter underviserens vurdering har gennemført uddannelsen med tilfredsstillende resultat.

Målgruppe:

Deltagerforudsætninger:

Der kræves ingen specielle forudsætninger for deltagelse i uddannelsen.

Bilag 2

Procedurer og vilkår for godkendelse som eksaminator og som censor

Gældende fra 1. september 2022

Procedure og vilkår for godkendelse som eksaminator.

Godkendelse samt opretholdelse af godkendelsen sker som angivet nedenfor.

For at blive godkendt som eksaminator skal vedkommende godkendes af TUR, på vegne af AT.

TURs godkendelse sker bl.a. på baggrund af et ansøgningsskema (rekvireres hos TUR). Dette udfyldes og indsendes af uddannelsesinstitutionen i forbindelse med tilmelding til faglæreruddannelsen "Prøveforberedende gaffeltruck".

Godkendelsen afhænger derudover af deltagelse i faglæreruddannelsen samt beståelse af den tilhørende teoretiske og praktiske prøve, som gennemføres i forbindelse med faglærerens deltagelse i TUR faglæreruddannelse "Prøveforberedende gaffeltruck".

Adgangskrav til faglæreruddannelsen "Prøveforberedende gaffeltruck":

1. Faglæreren skal være i besiddelse af certifikattype B.
2. Ansøgningsskema skal være fremsendt i forbindelse med tilmeldingen.
3. Kopi af certifikatet skal fremsendes til TUR senest 8 dage inden deltagelse på faglæreruddannelsen: "Prøveforberedende gaffeltruck"
4. Faglæreren skal have gennemgået føltjeneste til certifikatgruppe B.
5. Faglæreren skal, samlet set, have undervisningserfaring i minimum et helt certifikat-kursusforløb indenfor certifikat gruppe B.
6. Faglæreren skal have rutine i betjening af det prøverelevante udstyr (certifikat B).
7. Den teoretiske prøve er på et højere niveau, end den tilsvarende certifikatprøve. Den praktiske prøve kan være emneopdelt, så den kan vise faglærerens praktiske kompetencer uagtet manglende praktik på de aktuelle prøvemaskiner.

Krav for at blive godkendt som eksaminator

Deltagelse i faglæreruddannelsen "Prøveforberedende Gaffeltruck" samt bestå godkendelsesprøve, som består af:

En udvidet teoriprøve og en praktisk prøve, som aflægges i forbindelse med deltagelse på faglæreruddannelsen: "Prøveforberedende gaffeltruck" og censureres af særlige censor, udpeget af TUR på vegne af AT, samt en eksaminator udpeget af TUR på vegne af AT.

Eksaminatorprøve regelgrundlag

Eksaminatorprøverne gennemføres efter samme principper som certifikatprøverne dvs efter de generelle principper for prøver og eksaminer i det offentlige uddannelsessystem, som det f.eks. er fastsat i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser; BEK nr. 41 af 16/01/2014 og i Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse; BEK nr. 262 af 20/03/2007.

Normalt afvikles den udvidede teoriprøve først. Den teoretiske og praktiske prøve er uafhængige af hinanden, hvorfor f.eks. den praktiske prøve godt kan gennemføres, selvom den teoretiske ikke er bestået. Begge prøver skal dog bestås. Der gives muligheder for to omprøver inden for hver

prøvetype. Disse omprøver skal normalt gennemføres inden for 6 måneder. TUR kan efter aftale med AT i særlige tilfælde dispensere for ovennævnte.

Hvis ovennævnte betingelser er opfyldt, godkendes vedkommende af TUR, på vegne af AT, som eksaminator.

Godkendelsens opretholdelse

For at opretholde godkendelsen som eksaminator, skal vedkommende følge den efteruddannelsesstruktur, som er aftalt mellem TUR og AT. Denne indebærer, at eksaminator som minimum skal deltage på TURs konference for gaffeltruckområdet mindst hvert andet år for at opretholde godkendelsen som eksaminator. Faglærerens godkendelse som eksaminator bortfalder på den sidste dato i det pågældende års gaffeltruckkonference. TUR kan, efter aftale med AT, i særlige tilfælde dispensere for ovennævnte.

Vedr.: Ny-godkendte eksaminatorer:

Ny-godkendte eksaminatorer der f.eks. bliver godkendt i løbet af 2022, skal senest deltage på gaffeltruckkonference i 2024 og så fremdeles, uanset godkendelsesdato.

Procedure og vilkår for godkendelse som censor.

Censorer godkendes af TUR på baggrund af ansøgningskema (rekvireres hos TUR), udfyldt og indsendt af skolen.

TUR vurderer ansøgningen og meddeler afgørelsen til skolen. Ved vurderingen lægges der vægt på censors erhvervserfaring inden for gaffeltruckområdet.

Censoren behøver ikke at være aktiv gaffeltruckfører, men skal være en person fra erhvervslivet – eller en uddannelsesinstitution - med gaffeltruckcertifikat og med relevant erhvervserfaring inden for det pågældende gaffeltruckområde.

TUR kan, efter aftale med AT, i særlige tilfælde dispensere for ovennævnte.

Godkendelsens opretholdelse

Censoren skal holde sig ajour med udviklingen inden for gaffeltruckområdet. Dette kan for eksempel ske ved deltagelse på de konferencer o. lign., som TUR måtte tilrettelægge.

Skolerne vurderer løbende og mindst en gang årligt, om hvorvidt deres censorer lever op til de ovennævnte krav. Skolen er forpligtet til at tilbyde censorerne opdatering ved relevante regelændringer, udstyrsanskaffelser mv.

Såfremt skolen vurderer, at en godkendt censor ikke længere lever op til de ovennævnte krav, meddeles dette til censor og TUR.

Censorgodkendelsen er dermed ikke tidsbegrænset, men det påhviler den godkendte uddannelsesinstitution kun at anvende kvalificerede censorer.

Generelt for eksaminatorer og censorer

Godkendelse som henholdsvis eksaminator og censor giver ret til bedømmelse af certifikatprøver på alle uddannelsesinstitutioner, der er godkendt af Børne- og Undervisningsministeriet til udbud af gaffeltruck-/gaffelstablercertifikatuddannelser. Generelle regler om f.eks. habilitet kan begrænse omfanget.

Der skal foreligge godkendelse fra TUR, før eksaminator og censor må bedømme certifikatprøver i henhold til denne vejledning.

Tilbagekaldelse af godkendelse

Godkendelsen som henholdsvis eksaminator og censor kan tilbagekaldes af TUR, hvis betingelserne nævnt ovenfor ikke er opfyldt. Desuden kan tilbagekaldelse ske, hvis gældende sikkerhedsregler og/eller bestemmelserne i denne vejledning ikke overholdes. Eventuel tilbagekaldelse af godkendelse kan kun ske efter samråd med Arbejdstilsynet. Ved tilbagekaldelse af godkendelser orienteres Børne- og Undervisningsministeriet.

Bedømmelseskema		PRAKTISK PRØVE I TRUCKGRUPPE		
		Certifikat A		Certifikat B
Prøvested:		Holdnr.:		Dato:
Prøvedeltager:		Fødseldato:		
Type 1 fejl	Påkørsel:			
	Nedrivning:			
	Skæv stabling:			
	Rampekørsel:			
	Uforsvarlig kørsel:			
Type 2 fejl	Manglende orientering:			
	Manglende signalgivning:			
	Rampekørsel:			
	Usikker betjening:			
	Placering af gods:			
	Mast og gaffler: ☐ ☐ ☐			
	Parkering:			
Evt. supplerende bemærkninger ved votering:		Resultat:	B IB	
		Teori:		
		Praktik:		
Censوراتet har ud fra ovenstående vurderet, at der kan aflægges ny prøve:		I forbindelse med et nyt kursus:	☐	
		I forbindelse med en direkte prøve:	☐	
		I forbindelse med 1.dags teorikursus:	☐	
Underskrift – censor og eksaminator				
----- Eksaminator		Censor		

Bilag 4

Arbejdstilsynets uddannelseskrav og kvalifikationskrav

Krav om uddannelse og prøveafleggelse samt beskrivelse af kvalifikationskrav for arbejde med kraner, gaffeltrucks, gaffelstablere, teleskoplæssere og lignende maskiner

Gaffelstablere og gaffeltrucks

§ 7. Gaffelstablere eller lignende maskiner må kun føres af personer, der har gennemgået og bestået uddannelsen »Gaffeltruck A« (gaffelstabler) eller »Gaffeltruck B« (gaffeltruck). Det fremgår af bilag 2, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af før, der kan udstedes certifikat.

Stk. 2. Ved »gaffelstablere eller lignende maskiner« forstås maskiner med mekanisk løft af byrder på gaffler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som har støtteben under byrden. BEK nr 1978 af 27/10/2021 2

Stk. 3. Gaffeltrucks eller lignende maskiner må kun føres af personer, der har gennemgået og bestået uddannelsen »Gaffeltruck B« (gaffeltruck). Det fremgår af bilag 2, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af før, der kan udstedes certifikat.

Stk. 4. Ved »gaffeltrucks eller lignende maskiner« forstås maskiner med mekanisk løft af byrder på gaffler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som ikke har støtteben under byrden.

Stk. 5. Der stilles ikke krav om uddannelse til løft af byrder med gaffelstablere, gaffeltrucks eller lignende maskiner:

- 1) Hvis løftehøjden med nøglekontakt eller lignende er begrænset til maksimalt 1 meter.
- 2) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner under kørsel altid er styret af skinner eller lignende, f.eks. sporbundne plukketrucks og reelstablere.
- 3) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner indgår som en del af et automatisk anlæg.
- 4) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner tilhører et skib og føres af dets besætning.
- 5) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner afprøves efter reparation eller ved kørsel uden byrder.
- 6) Hvis den lodrette mast er monteret på traktor som udskifteligt udstyr, og den maksimale løftehøjde er mindre end 3,3 meter og den anvendes inden for jordbruget.

Kvalifikationskrav for personer der fører gaffelstablere, gaffeltrucks, teleskoplæssere og lignende maskiner

1. Uddannelsesmål

a) Gaffeltrucks og gaffelstablere

Deltageren skal kunne arbejde sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt med gaffeltrucks, gaffelstablere og lignende maskiner i henhold til gældende regler.

Deltageren skal kende til generelle sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold forbundet med arbejde med gaffeltrucks, gaffelstablere og lignende maskiner. Endvidere skal deltageren kunne betjene almindeligt forekommende gaffeltrucktyper, herunder anvende korrekt køreteknik, stuve og stable gods korrekt samt vælge egnet løftetilbehør.

Detaljerede kvalifikationskrav, som skal opnås i gaffelstableruddannelsen, fremgår af bilagets pkt. 2.1.

Detaljerede kvalifikationskrav, som skal opnås i gaffeltruckuddannelsen, fremgår af bilagets pkt. 2.2.

2. Kvalifikationer

2.1. Gaffelstablere

Kvalifikationskrav for personer der fører gaffelstablere eller lignende maskiner iht. § 7.

Efter endt uddannelse skal føreren

- 1) kende til risici forbundet med arbejde med gaffelstablere,
- 2) kende til gaffelstablerens opbygning og sikkerhedsanordninger,
- 3) kende til gaffelstablerens beregnede anvendelse, herunder anvendelsesbegrænsninger,
- 4) kende til korrekt køreteknik, herunder afpasning af hastighed, valg af forlæns/baglæns kørsel, kørsel i snævre rum,
- 5) kunne betjene gaffelstablere sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- 6) kende til forskellige stablingsteknikker i forhold til byrdens beskaffenhed,
- 7) kunne afsætte og optage byrden sikkerhedsmæssigt forsvarligt i reoler og blokstabler med varierende højde,
- 8) kunne stuve gods på lastbil og i container,
- 9) kunne vurdere byrdens vægt og tyngdepunktets placering, og vide om byrden ligger stabilt, inden der løftes,
- 10) kunne vælge egnet palle/løftetilbehør,
- 11) vide, hvor ofte gaffelstablere skal efterses og vedligeholdes,
- 12) kunne gennemføre de eftersyn, som gaffelstablerføreren er ansvarlig for,
- 13) kunne foretage elementær brandbekæmpelse og førstehjælp, og
- 14) kunne tilegne sig viden om den konkrete maskine, der skal anvendes, med udgangspunkt i leverandørens brugsanvisning.

2.2. Gaffeltrucks

Kvalifikationskrav for personer der fører gaffeltrucks eller lignende maskiner iht. § 7.

Efter endt uddannelse skal føreren

- 15) kende til risici forbundet med arbejde med gaffeltrucks eller lignende maskiner
- 16) kende til gaffeltrucks eller lignende maskiners opbygning og sikkerhedsanordninger,
- 17) kende til gaffeltrucks eller lignende maskiners beregnede anvendelse, herunder anvendelsesbegrænsninger,
- 18) kende til korrekt køreteknik, herunder afpasning af hastighed, valg af forlæns/baglæns kørsel, kørsel i snævre rum,
- 19) kunne betjene gaffeltrucks eller lignende maskiner sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- 20) kende til forskellige stablingsteknikker i forhold til byrders beskaffenhed,
- 21) kunne afsætte og optage byrder sikkerhedsmæssigt forsvarligt i reoler og blokstabler med varierende højde,
- 22) kunne stuve gods på lastbil og i container,
- 23) kunne vurdere byrders vægt og tyngdepunktets placering og vide, om byrden ligger stabilt, inden der løftes,
- 24) kunne vælge egnet palle/løftetilbehør,
- 25) vide, hvor ofte gaffeltrucks eller lignende maskiner skal efterses og vedligeholdes,
- 26) kunne gennemføre de eftersyn, som truckføreren er ansvarlig for,
- 27) kende reglerne om personløft med gaffeltrucks,
- 28) kunne foretage elementær brandbekæmpelse og førstehjælp, og

29) kunne tilegne sig viden om den konkrete maskine, der skal anvendes, med udgangspunkt i leverandørens brugsanvisning.

Bilag 5

Ændringer i forhold til hidtidige prøvevejledning, gældende fra 1. februar 2018.

Ny Bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser nr. 1978 af 27/10/2021.

Prøvevejledningen er opdateret omkring referencer til seneste Bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser nr. 1978 af 27/10/2021.

Selve bekendtgørelsen var ikke ændret i forhold til arbejdstilsynets krav til gaffelstabler og gaffeltruck.

Certifikatprøve regelgrundlag

Certifikatprøven gennemføres efter de genelle principper for prøver og eksaminer i det offentlige uddannelsessystem, som det f.eks. er fastsat i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser; BEK nr. 41 af 16/01/2014 og i Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse; BEK nr. 262 af 20/03/2007. Vejledningen beskriver specifikke undtagelser.

Ikke beståede, delvis beståede prøver og omprøver

Det er præciseret at, hvis en deltager hverken består den teoretiske eller den praktiske prøve, skal vedkommende gennemføre et helt nyt uddannelsesforløb.

Bilag 1 Uddannelser

Bilaget er udvidet med øvrige relevante uddannelser, så det nu omfatter:

47593	Gaffelstabler certifikatkursus A, 5 dage
47592	Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage
47641	Gaffeltruck B for erfarne førere 5 dage
47890	Direkte prøve gaffeltruckcertifikat A eller B
43393	Manøvrering gaffeltruck, stabler og færdselslære.

Bilag 2 Procedurer og vilkår for godkendelse som eksaminator og som censor

Eksaminatorgodkendelse

Der er sket følgende ændringer i forhold til eksaminatorer:

1. Fra 1. oktober 2022 skal alle nye eksaminatorer bestå både en teoretisk prøve og en praktisk prøve.
2. Der kræves undervisningserfaring før deltagelse i eksaminatorforløb. Faglæreren skal, samlet set, have undervisningserfaring i minimum et helt certifikat-kursusforløb inden for certifikat gruppe B.
Erfaringen fra de seneste års faglæreruddannelsesforløb viser, at faglærer uden undervisningserfaring i pensum dumper til eksaminatorprøve.
3. Det er specificeret, hvornår en ny-godkendt eksaminator senest skal deltage den pligtige opdatering. Dette følger kalenderår, så ved en godkendelse i 2022, skal eksaminator senest deltage i gaffeltruckkonference i 2024.

Opretholdelse af censorgodkendelse:

1. Fra 1. oktober 2022 skal allerede godkendte censorer ikke længere have været erhvervsaktive inden for de seneste 5 år.

2. Skolerne skal til gengæld løbende vurdere, mindst en gang årligt, hvorvidt den enkelte censor lever op til kravene for censorer. Skolen er forpligtet til at tilbyde censorerne opdatering ved relevante regelændringer, udstyrsanskaffelser mv.
Censorgodkendelsen er dermed ikke tidsbegrænset, men det påhviler den godkendte uddannelsesinstitution kun at anvende kvalificerede censorer.

Bilag 3 Bedømmelseskema

Der er medtaget et forslag til bedømmelseskema. Skemaet kan downloades fra www.tur.dk under <https://www.tur.dk/skolernes-rum/fagforum-gaffeltruck/>

Bilag 4

Der er tilføjet et bilag 4, som beskriver Arbejdstilsynets uddannelseskrav og kvalifikationskrav.

Bilag 5

Der er tilføjet et bilag 5, som overordnet beskriver ændringer siden seneste vejledning.